

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18130

Θέμα 399^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 728-745**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΑΙ. Μηδέν τὸ μὴ δίκαιον· εἰ δ' ἐγὼ νέος,
οὐ τὸν χρόνον χρὴ μᾶλλον ἢ τὰργα σκοπεῖν.
- ΚΡ. Ἔργον γὰρ ἔστι τοὺς ἀκοσμοῦντας σέβειν; 730
- ΑΙ. Οὐδ' ἂν κελεύσαιμι εὐσεβεῖν ἐς τοὺς κακοὺς.
- ΚΡ. Οὐχ ἦδε γὰρ τοιαῦδ' ἐπείληπται νόσω;
- ΑΙ. Οὐ φησι Θήβης τῆσδ' ὁμόπτολις λεώς.
- ΚΡ. Πόλις γὰρ ἡμῖν ἀμέ χρὴ τάσσειν ἐρεῖ;
- ΑΙ. Ὅρας τόδ' ὡς εἰρηκας ὡς ἄγαν νέος; 735
- ΚΡ. Ἄλλω γὰρ ἢ μοι χρὴ με τῆσδ' ἄρχειν χθονός;
- ΑΙ. Πόλις γὰρ οὐκ ἔσθ' ἦτις ἀνδρός ἔσθ' ἑνός.
- ΚΡ. Οὐ τοῦ κρατοῦντος ἡ πόλις νομίζεται;
- ΑΙ. Καλῶς ἐρήμης γ' ἂν σὺ γῆς ἄρχοις μόνος.
- ΚΡ. Ὅδ', ὡς ἔοικε, τῇ γυναικὶ συμμαχεῖ. 740
- ΑΙ. Εἵπερ γυνὴ σὺ· σοῦ γὰρ οὖν προκίδομαι.
- ΚΡ. Ὡ παγκάκιστε, διὰ δίκης ἰὼν πατρί;
- ΑΙ. Οὐ γὰρ δίκαιά σ' ἐξαμαρτάνονθ' ὄρω.
- ΚΡ. Ἀμαρτάνω γὰρ τὰς ἐμάς ἀρχὰς σέβων;
- ΑΙ. Οὐ γὰρ σέβεις, τιμὰς γε τὰς θεῶν πατῶν. 745

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Πόλις γὰρ οὐκ ἔσθ' ... τιμὰς γε τὰς θεῶν πατῶν.****(Μονάδες 30)**

ΑΙΜΩΝ

Γιατί δεν υπάρχει πόλη που ανήκει σε έναν άνθρωπο.

ΚΡΕΩΝ

Η πόλη δε θεωρείται πως ανήκει στον άρχοντα;

ΑΙΜΩΝ

Ωραία βέβαια θα κυβερνούσες μόνος σου εσύ μια έρημη χώρα.

ΚΡΕΩΝ

Αυτός εδώ, όπως φαίνεται, είναι σύμμαχος της γυναίκας.

ΑΙΜΩΝ

Ναι, αν βέβαια γυναίκα είσαι εσύ γιατί πραγματικά για σένα ενδιαφέρομαι.

ΚΡΕΩΝ

Αχρείε, (ενδιαφέρεσαι για μένα) ενώ έρχεσαι να αντιδικήσεις με τον πατέρα σου;

ΑΙΜΩΝ

Ναι, γιατί σε βλέπω να παίρνεις άδικες αποφάσεις.

ΚΡΕΩΝ

Αδικώ λοιπόν τιμώντας την εξουσία μου;

ΑΙΜΩΝ

Ναι, γιατί δεν την τιμάς, καταπατώντας τους νόμους των θεών (με το να καταπατείς τους νόμους των θεών).

2. Πώς εκπληρώνεται η κατάρα του Οιδίποδα στην περίπτωση των δύο γιων του, του Ετεοκλή και του Πολυνείκη;

(Μονάδες 10)

Σε σωζόμενο απόσπασμα της Θηβαΐδας αναφέρεται ότι ο Οιδίποδας καταράστηκε τους δυο γιους του να μοιράσουν την κληρονομιά του με σπλισμένο χέρι και να κατεβούν στον Αδη αλληλοσφαγμένοι, επειδή είχαν παραβεί την εντολή του να μη χρησιμοποιήσουν ποτέ το ασημένιο τραπέζι του Κάδμου και το χρυσό κύπελλο (δέπας), με το οποίο έπινε κρασί ο Λάιος.

Τα δύο αδέρφια, Πολυνείκης και Ετεοκλής, συμφώνησαν να βασιλέψουν διαδοχικά ανά ένα χρόνο. Πρώτος βασίλεψε ο Ετεοκλής, ο οποίος όμως αρνήθηκε να παραδώσει την εξουσία στον Πολυνείκη. Ο Πολυνείκης έφυγε από τη Θήβα και πήγε στο Άργος, όπου παντρεύτηκε την κόρη του βασιλιά Άδραστου. Μαζί με τον πεθερό του και άλλους πέντε Αργείους ηγεμόνες εκστράτευσε εναντίον της Θήβας, για να διεκδικήσει την εξουσία. Οι επτά Αργείοι αρχηγοί τάχθηκαν απέναντι από τους επτά Θηβαίους ήρωες που υπερασπίζονταν τις επτά πύλες της Θήβας. Απέναντι από τον Ετεοκλή ήταν ο Πολυνείκης. Η τελική μονομαχία των δύο αδερφών επιβεβαίωσε την κατάρα του Οιδίποδα. Τα δύο αδέρφια έπεσαν αλληλοσκοτωμένα μπροστά στα τείχη της πόλης, η οποία όμως σώθηκε.

3. α) Να συνδέσετε κάθε λέξη της Α' στήλης με τη συνώνυμή της στη Β' στήλη (δύο λέξεις της Β' στήλης περισσεύουν):

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
1. ὄρῶ	α) σφάλλω
2. κελεύω	β) δει

3. φημί	γ) βλέπω
4. χρή	δ) διατάσσω
5. άμαρτάνω	ε) οϊομαι
	στ) κλύω
	ζ) λέγω

(Μονάδες 5)

1. γ)
2. δ)
3. ζ)
4. β)
5. α)

Περισσεύουν τα ε) και στ).

β) άρχή: Να γράψετε στη νέα ελληνική γλώσσα πέντε ομόρριζα ουσιαστικά ή επίθετα (απλά ή σύνθετα).

(Μονάδες 5)

Αρχηγός, έναρξη, ανύπαρκτος, ναύαρχος, γυμνασιάρχης.

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλόλογος